

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георгина Георгиева Луканова
Икономически университет – Варна

относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“
в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас
по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.9. „Туризъм“.

I. Обща информация за конкурса

Основание за изготвеното становище е заповед РД-121/28.05.2019г. на Ректора на Университет "Проф. д-р Асен Златаров"- Бургас, съгласно която съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, ПН 3.9. „Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм), обявен в ДВ, бр. № 25/26.38.2019 г. за нуждите на Колеж по туризъм към Университет "Проф. д-р Асен Златаров"- Бургас.

За участие в обявения конкурс са подали документи двама кандидати:

› гл. ас. д-р Розалин Янев Иванов, преподавател в Колеж по туризъм към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас;

› гл. ас. д-р Димчо Тодоров Тодоров, преподавател в Европейско висше училище по икономика и мениджмънт - Пловдив.

База за оценките в становището са минималните национални изисквания за ПН 3.9. Туризъм, отразени в Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в РБ (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас (ПУРПНСЗАД).

II. Становище за кандидата гл. ас. д-р Розалин Янев

1. Обща информация за кандидата

Розалин Янев е придобил ОКС „магистър“ (специалност „Икономика и организация на туризма“) във ВИНС, сега ИУ-Варна. Получава ОНС "доктор" по ПН 3.9., научна специалност "Икономика и управление (Туризъм)" в ИУ-Варна през 2012 г.

Преди да стане преподавател Розалин Янев има изключително разнообразна трудова дейност в областта на туризма като екскурзовод, организатор по туризма, завеждащ туристическо бюро, главен специалист „Средства за подслон“, зам. генерален директор Експлоатация, Слънчев бряг АД и други. Д-р Розалин Янев е също 4 мандата член на Общинската комисия по категоризация на местата за настаняване и ЗХР, както и член на общинския консултативен съвет по туризъм - Бургас.

С това се покриват изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

2. Оценка на учебно-преподавателската работа

Гл. ас. д-р Розалин Янев работи като преподавател в катедра „Икономика и управление на туристическото обслужване“ в Колеж по туризъм към университет „Проф. д-р Асен Златаров“ от 1990 г., а като главен асистент от 1993 г. От 2016 г. е зам. директор Учебна дейност на Колежа по туризъм. Води лекции и семинарни занятия по дисциплините: по Икономика и организация на хотелиерството и ресторантьорството, Организация на обслужване в средства за настаняване, Въведение в туризма.

За участието си в конкурса кандидатът е представил учебни програми по шест дисциплини за бакалавър и професионален бакалавър, РО и ЗО, както и два учебника и едно учебно помагало. Според официалната справка за последната година (2018/2019) аудиторната му заетост от 452 часа отговаря на изискуемия хорариум. Участвал е в 7 международни и национални научни или образователни проекта.

Представените обстоятелства относно учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Розалин Янев показват, че са спазени изискванията на чл. 67, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. (ПУРПНСЗАД), както и на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ във връзка с чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

3. Общо описание на научно-изследователската работа

А. Описание на представените научни трудове

След направения преглед на представените от гл. ас. д-р Розалин Янев публикации за участие в конкурса могат да се изведат следните констатации:

- Представени са 26 публикации с общ обем 807 страници.

➤ В количествено отношение разпределението на публикациите е както следва: 2 самостоятелни монографии – 296 с., 1 монография на базата на дисертационен труд – 169 с., 18 статии и доклади – 228 с.; 3 учебника и учебни помагала – 114 с.

➤ В структурно отношение преобладават монографиите, статиите и докладите (85.87% според брой страници), което е положителна оценка за качеството на научните изследвания на кандидата по конкурса.

➤ В съдържателен аспект преимуществено преобладават научните трудове, които са ориентирани към актуални проблеми на управлението на хотелиерството и ресторантьорството с акцент върху икономическите аспекти на двете дейности.

➤ По-голямата част от публикациите са самостоятелни научни трудове. Само две статии и три учебника са в съавторство.

➤ Две от статиите са публикувани в чуждестранни издания, индексирани в Web of Knowledge.

➤ Всички публикации са с ISBN или с ISSN и са налични.

➤ Публикациите на кандидата са отразени в 17 цитата, разпределени както следва: 3 цитата в реферирани и индексирани в световно известни бази данни трудове; 1 цитат в монографични и колективни томове с научно рецензиране и 13 цитата в нереферирани списания с научно рецензиране – общо 120 т. (мин. 50 според минималните национални изисквания и мин. 100 според Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р А. Златаров“ - Бургас, Приложение 1).

Така представената научна продукция по обем, структура и съдържание е атестат за значителна активност на кандидата по конкурса в научно-изследователската работа. Според минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, представените публикации събират 495 точки (по наша преценка и изчисления).

Б. Идентифициране на научни приноси

❖ Приноси с научен характер:

➤ Обогатена и доразвита е теорията в областта управлението на доходността в хотелиерството.

➤ Обогатена е теорията по отношение на управлението на хотелиерския и ресторантьорския продукт.

› Изследвана е връзката разходи – ценообразуване – управление на активи – рентабилност на туристическите предприятия.

› Обогатена е теорията по отношение на управление на продажбите в хотелиерството.

› Изследвана е проблематиката, свързана с развитието на алтернативни форми на туризъм.

❖ Приноси с научно-приложен характер:

› Предложена е методика за проектиране на заведение за пребиваване.

› Разработена е методика за вътрешнофирмено ценообразуване в хотелиерството.

› Изготвени са правила за техническата експлоатация на материалната база и е предложена е методика за планиране на текущата ѝ поддръжка.

› Разработени са конкретни маршрути за културен туризъм по линията на трансграничното сътрудничество, които биха създали възможност за формирането на общ, регионален пазар на културния туризъм.

Научно-изследователската дейност на кандидата по конкурса се допълва и от участието му в екипа на един научно-изследователски проект.

Общата констатация, която може да се направи по отношение на научно-изследователската работа на гл. ас. д-р Розалин Янев е, че напълно кореспондира с профила на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

4. Критични бележки и препоръки

Позволявам си да отправя следните препоръки, насочени към бъдещата изследователска работа д-р Розалин Янев: да работи повече в посока публикации в реферирани списания, индексирани в Scopus и Web of Knowledge; да се ориентира към участие в научно-изследователски проекти; да сподели своя богат практически опит в туризма в самостоятелен учебник.

5. Заключение

Научноизследователската и преподавателската работа и богатият практически опит на кандидата Розалин Янев Иванов го представят като добре подготвен преподавател и завършен специалист в областта на хотелиерството и туризма. Анализът и оценката на неговата преподавателска, изследователска и практическа дейност ми дават основание за констатацията, че е налице съответствие с изискванията на Закона за

развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

III. Становище за кандидата гл. ас. д-р Димчо Тодоров Тодоров

1. Обща информация за кандидата

Димчо Тодоров получава полувисше образование в Института по международен туризъм (ИМТ) „Алеко Константинов“, специалност „Хотелиерство и ресторантьорство“. По-късно придобива ОКС „бакалавър“ (специалност „Туризъм“) и ОКС „магистър“ (специалност „Международен бизнес“) в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. През 2015 г. придобива ОНС "доктор" в ПН 4.4 Науки за земята (География на рекреацията и туризма) в Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

Д-р Димчо Тодоров заявява разнообразна обществена ангажираност, която е атестат за богат практически опит и доказана експертиза. Той е учредител и Председател на УС на БАЕТ - Българска асоциация на експертите в туризма. Член е на Националната експертна комисия по категоризиране и сертифициране на туристически обекти към Министерство на туризма. Член е на Националното сдружение на малкия и среден бизнес в туризма, както и на Междуведомствения съвет по кадрите към МТ. Външен експерт е към НАОА (Национална агенция за оценяване и акредитация), както и към НАПОО (Национална агенция за професионално образование и обучение) към МС на РБългария. Заемал е разнообразни оперативни и управленски длъжности в туризма.

С това се покриват изискванията на чл. 67, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

2. Оценка на учебно преподавателската работа

Към настоящия момент гл. ас. д-р Димчо Тодоров е хоноруван преподавател към Европейско висше училище по икономика и мениджмънт (ЕВУИМ), гр. Пловдив, където през 2015 г. е назначен като „асистент“, през 2016 г. – като „главен асистент“ и до 2018 г. е щатен преподавател. Водил е лекции по дисциплините: Мениджмънт на хотелиерския бизнес, Мениджмънт на ресторантьорския бизнес, Специализирани видове туризъм, Управление на качеството в туризма. Гл. ас. д-р Димчо Тодоров осъществява преподавателска дейност и в други висши училища като: Бургаски свободен университет, СУ „Св. Климент Охридски“, Лесо-технически университет, гр.

София, Европейски колеж по икономика и управление, гр. Пловдив, където води дисциплините Хотелски операции, Селски туризъм, Аграрен туризъм, Винен туризъм. За участието си в конкурса кандидатът е представил учебни програми по седем дисциплини и шест учебника, ориентирани предимно към ученици от средните училища (последният е под печат). Според официалните документи, представените от кандидата справки показват сравнително ниска аудиторна заетост (за последната 2018/2019 уч. година само 24 ч. лекции). Участвал е в 8 международни и национални научни или образователни проекта.

Представените обстоятелства относно учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Димчо Тодоров показват, че са спазени изискванията на чл. 67, ал. 1, т. 1 и т.2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, както и на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ във връзка с чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

3. Оценка на научноизследователската работа

А. Общо описание на представените научни трудове

След направения преглед на представените от гл. ас. д-р Димчо Тодоров публикации за участие в конкурса могат да се изведат следните констатации:

➤ Представени са общо 52 публикации, броят на страниците не може да бъде уточнен, тъй като много от публикациите нямат посочени такива.

➤ При изготвянето на становището изключвам публикации с номера:

- 1, 2, 4, 5, 15, 16 и 17 от раздел V. „Статии и доклади“ защото съвпадат с публикациите, посочени от кандидата в автореферата по дисертационния му труд;
- 19 от раздел V. „Статии и доклади“, защото текстът съвпада с публикация 22, която по съдържание е абсолютно същата, но на английски език;
- 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 20, 23 и 25 от раздел V. „Статии и доклади“, защото са публикувани в сп. „Туризъм и отдих“, което няма научен характер (научна редколегия) и не е регистрирано в националния референтен списък;
- 10 от раздел V. „Статии и доклади“, публикувана в сп. „Човешки ресурси“, поради посочените по-горе причини;
- учебните помагала с номера от 1 до 10 от раздел IV „Учебни помагала“, тъй като не са налични.

При това положение общият брой на публикациите, включени в представеното становище е 20.

➤ В количествено отношение разпределението на публикациите е както следва: 3 самостоятелни монографии – 600 с., 2 студии – 135 с., 8 статии и доклади – не е посочен брой страници, 6 учебника (в т. ч. 1 е в електронен формат и няма посочени страници) – 1205 с., 1 научно-приложна разработка. Според МНИ (минимални национални изисквания)

➤ Тъй като не са разграничени статии и доклади и поради липса на брой страници, можем само да твърдим, че в структурно отношение условно монографиите, студиите, статиите и докладите съставляват 65% от общия брой публикации, което не дава точна преценка за структурата на научните трудове и относителния им дял спрямо учебници и помагала.

➤ В съдържателен аспект преимуществено преобладават научните трудове, които са ориентирани към актуални проблеми на мениджмънта на хотелиерството и хотелиерското обслужване, категоризация на хотелиерската суперструктура, ресторантьорство. Липсват публикации в областта на маркетинга в туризма.

➤ Почти всички публикации са самостоятелни, само една статия/доклад е в съавторство.

➤ Всички научни трудове са публикувани в български издания.

➤ Четири статии/доклади са под печат.

➤ В приложената към документите по конкурса справка кандидатът посочва 43 цитирания на свои публикации. О тях изключвам 2, които са в дисертации, 2 – в магистърски тези, 5 – в учебни програми за специфична професионална подготовка, 1 – две позовавания на един и същ източник в една и съща публикация (Караджова, З.), 3 – на едно и също произведение в една и съща публикация (Лаков, П.), 15 – на едно и също произведение в една и съща публикация (Левков, К.). При това положение остават 15 цитата, разпределени както следва: 3 цитата в чуждестранно списание, 1 цитат в монография, 6 цитата в списания, 5 цитата в учебници.

Начинът, по който е представена научната продукция не позволява да се изчисли точния брой точки нито от публикациите, нито от цитиранията. Приблизително, според МНИ, от публикации кандидатът събира 385 т. и 80 т. от цитати.

Б. Идентифициране на научни приноси

В представените по конкурса научни трудове могат да бъдат идентифицирани следните по-съществени научни и научно-приложни приноси:

❖ Приноси с научен характер:

› Допълване на теоретичните постановки, свързани с хотелския мениджмънт;

❖ Приноси с научно-приложен характер:

› Предложена е Национална, независима, доброволна категорийна система "Български национален стандарт", която обединява принципи, критерии, символи и процедури за категоризиране в хотелиерството.

› Изследвана е нормативната уредба за изграждане на хотелски обект.

› Представена е организацията и фазите на проектиране, изграждане, обзавеждане и оборудване на хотелски обект.

› Проследени са процесите по управлението и функционирането на хотела, представени са модели за управление на персонала.

2. Критични бележки и препоръки

Прегледът на научно-изследователската и учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Димчо Тодоров ми дава основания за следните бележки и препоръки:

Първо, при голяма част от представените публикации е налице неспазване на общоприетите стандарти за писане на научни разработки: липса на списък с използваната литература, неправилно и непълно цитиране, повторения на текстове, фактологически неточности и др.

Второ, бих препоръчала на кандидата да се ориентира към включване в авторски колективи и екипна работа, доколкото това може да предостави възможност за разработване на по-мощни и задълбочени теоретични и практико-приложни изследвания;

Трето, бих препоръчала на кандидата да работи повече в посока публикуване в списания с научно рецензиране, както и в списания, реферирани списания, индексирани в световно известни бази данни.

3. Заключение

Анализът и оценката на преподавателската, изследователската и практическата дейност на гл. ас. д-р Димчо Тодоров показват, че те съответстват частично на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България,

Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

4. **Общо заключение относно конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас по професионално направление 3.9. „Туризм“.**

Като се основавам на внимателния анализ, оценка и сравнение на информацията относно изследователската, публикационната, преподавателската и практическата дейност на двамата кандидати, мога да направя следната класация:

1. гл. ас. д-р Розалин Янев Иванов
2. гл. ас. д-р Димчо Тодоров Тодоров

26.06.2019 г.
Варна

Изготвил становището:

доц. д-р Георгина Дуканова